

ACC. NR M. 10812:1-70.

Landskap: *Bohuslän* Upptecknat av: *Imr. Carlsson*
Härad: *Ö. Hisinge, Inb. Fräkne, Inb. Nordre,* Adress: *Lärskogsgat 6a, Göteborg*
Inb. Södra, Inb. Torpe, Kville, Orusthöns,
Solmås, Hångväs, Tanum, Tjörn, Trunge,
Socken: *Diverse socknar* Berättat av: *olika personer*
Uppteckningsår: *1948.* Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Stenstugan.

s. 1-70

N. M. 141.

Så var en stensluga på en plats som
heter Klarabergen på Hisingen i Lundby-
socken. Väggarna står kvar ännu. Den
kallades för stensluga och den var bebod
för en 50 år sedan. Jag har bara sett resterna
efter den. Innevännarna var bägge i från
jörlanda socken. Han hette Johannes;
efternamnet minns jag inte, hans hustru
hette Johanna. De hade inga barn och de
dog i stenslugan.

Så var ett stort fönster på gaveln och
jag har att det var ett fönster på lång-
sidan också, där var bara ett rum och
en liten fristuga. Stenslugan låg på
Herman Andersens i Grimbo mark. Han
äigde den marken på Hisingen som stugan
stod på.

Byggnadsätt. Så var dubbla stenväggar

ACC. N:R M. 10812:2.

med mellanfylldnad. Det var rökfång och
skorsten. Väggarna var kalkade. Stugan
var helt fästående, där var brädgolv, men
det var påloft på snare tid.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Inl. Fräkne

ACC. N:R M. 10812:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Bland tillfrågade gamlingar i Farskälla
socken, Inlands Fräkne härad, har ingen
enda kunnat lämna positiva uppgif-
ter om tidigare förekomst av sten-
slugar.

Slämygge fanns en stuga som hade väggar av sten; jag vet inte om den står kvar ännu eller om det finns rester kvar efter den. Den kallades för stensluga och den byggdes för ett 60-tal år sedan och den var snarast bebodd för 10-15 år sedan. Jag har sett stenslugan själv; den låg på en plats som heter Lökebergstrand.

Stugans belägenhet. Stenslugan låg i utmarken, den låg på Johannes Vilhelmssons mark. Innerårnarens ägde själv stenslugan, jag har aldrig hört betalt något för att få bo där, han bodde nog gratis.

Byggnadsätt. Slugan var fristående, jag vet inte om den var byggd in till någon berghäll. Slugan hade dubbla stenväggar med mellanfylldadarsjöd, den var byggd av kullesten. Jag kommer

inte i hög om där var skarpa hörn eller om de var naturligt avrundade i anpassning efter stenarna. Väggarna var omkring en meter tjocka och där var ingen invändig klädnad.

Stugans inre. Stenstugan hade bara ett rum. Jög kommer inte i hög var ingången var. Eldstaden var i rummet i ett hörn, men vilket hörn minns jög inte. Där var rökfång och skorsten. Spisen var liten, gjord av gråsten. Stugans inredning bestod endast av en säng, ett bord och en stol. Jög har att väggarna var kalkade

Tak, golv och fönster. Taket uppbars av sparrar som lög på stenarna och täcktes med tång och torv. Något innertak fanns inte och stugan hade jordgolv. Där var ett fönster på gaveln och ett på

längsidan.

Innevånare: Hon som bodde i stenslugan
hette Maria, men efternamnet minns
jag inte. Hon hade själv byggt slugan;
hon bar stenarna i från sjön. Gummor
kardade och spann ull, det var hennes
sysselsättning, hon var mycket fattig
hon hade ingenting. När hon flyttade
i från stenslugan blev hon pensionerad
till ett ställe i Västra.

Uthus: Här har inte funnits några
fåhus av sten som jag minns.

Här fanns en stensluga uppe i Knapet. Platsen heter Hammar. Den ligger på Karl Gösfelts mark. Han har nu den stenslugan till hushus. Där är dubbla stenväggar med jordfyllnad emellan. Den var bebodd för en 30 år sedan. Han som bodde i stenslugan hette Gustav Andersson, hans hustru hette Anna Brita, de hade flera barn. Jag minns bara Anna, Herman och Axel. De gamla dog i stenslugan och barnen vet jag inte var de blev av. Det var ett fönster på gaveln och ett på långsidan. Slugan låg i odlad bygd. Innevävarna ägde stenslugan. Slugan var byggd av flata stenar. Där var ett rum och ett litet kök. Ingången var på långsidan. Det fanns rökfång och stensten. Taket täcktes med tegel.

Slår fanns en stuga med väggar av sten. Stenmuren står kvar ännu. Den kallades för backstuga och den var snarast bebodd 1885. Jag har varit inne där många gånger. Grösbäcke heter platsen där stugan låg.

Stugans belägenhet. Backstugan låg på Kentslups mark, det var samsmark. Innevärdarna ägde själva stugan. Jag tror att de bodde där fritt.

Byggnadssätt. Stugan var något ingrävd, den var inte byggd in till något berg, den hade dubbla stenmurar med mellanfyllnad av jord och den var byggd av platta stenar. Väggarna var omkring en meter tjocka. Jag minns inte om där var någon invändig klädnad.

Stugans inre. Backstugan hade bara ett enda rum, ingången var på gaveln. Eld-

staden låg vid väggen, det var en stenspis vi kallar en sådan spis för gruva och så hade de ett brandjärn som kitteln stod på. Den hade rökfång och skorsten. Husets inredning bestod av ett gammalt träbord, en soffa och ett bord. De hade inga redskap och husgerädet bestod endast av en gryta, ett par koppar, ett fat och några knivar mer hade de inte. Väggarna var kalkade.

Tak, golv och fönster. Taket uppbars av sparrar som låg på stenarna, det täcktes med torv. Där var inget innertak. Stugan hade jordgolv. Det var ett litet fönster på långsidan och ett ställe på gaveln, de var små fyrkantiga.

Innevärre. Husets ägare hette Bern Johansson, hans hustru hette Eustava

och så hade de en dotter som hette Emma. Han arbetade på ett mudderverk. De var mycket fattiga. Gustava var disflyttad från Norums socken men om han var disflyttad eller om han alltid hade bott där vet jag inte. Ben dog i baksjukan, men Gustava flyttade till en soldat i Norums socken. Dottern flyttade till Göteborg.

Uthus. Här var ett fähus av sten alldeles i närheten, där var dubbla stenväggar med mellanfylldnad. Där hade de en ko, en gris och några häms.

Slår stod en stuga med väggar av sten för många år sedan, nu finns det bara rester kvar efter den. Den kallades bara stensluga, och den var bebodd för 40 år sedan. Jag har själv varit inne där flera gånger. Platsen där den låg hette Kunnstorp.

Stugans belägenhet. Stenslugan låg i utmarken. Kommunen ägde stenslugan, men upplät den gratis.

Byggnadssätt. Stugan var helt fristående, den var inte byggd in till någon bergvägg. Den hade dubbla stenväggar med mellanutfyllnad. Stugan var byggd dels av kullersten och del^{vis} av markfunden sten. Det var ingen invändig brädskivning.

Stugans inre. Huset hade bara ett enda rum. Ingången var på långsidan.

Jug kommer inte i håg var speisens låg. Den var gjord av grå sten. Väggarna var kalkade. Inredningen bestod endast av en säng, ett bord och en stol.

Tak golv och fönster. Taket täcktes med tegel. Där var ett fönster på gaveln och ett på långsidan.

Innevånare. Den som bodde i stugan hette Inger Tarbjörnsdotter. Det var en gammal ungfru och hon dog på fästningshemmet.

Det fanns en stensluga på en plats som
kallas Vekullen i Norums socken. Jag
var så liten då, så jag minns inte hur
den såg ut, men jag tror den hade
brutak; det är det enda jag minns av
den stenslugan. Men det låg en kille på
sluttet i Alcklens socken. Den minns
jag bättre, den var bebodd i min barn-
dm. Jag var då en 7-8-årig gammal och jag
är född 1868. Innevånarna ägde själva
slugan och de hade byggt den. Jag tror
att de fick ersätta markägaren för att
få bo i huset. Slugan låg i utmarken.

Byggnadsätt. Stenslugan var ingärd
i en bank. Den var byggd av stenblock.
Väggarna var omkring 80 cm tjocka
och invändigt var den brädklädd.

Slugans inre. Slugan hade ett stutrum

och där bakom i samma länga hade de
lodugården, också av sten och ingrävd.
Där hade de bara en ko. Eldstaden stod
i hörnet på samma vägg som ingången.
Den hade rökfång och skorsten. Ingången
var på byggnadens långsida och ledde
in till rummet.

Tak, golv och fönster. Stugan hade två
fönster, ett på gaveln och ett på långsidan.
Taket var av trä med jord ovanpå. Något
loftsutrymme fanns ej.

Innevånare. Stens hustrus innervåpare
hette Krok, förnamnet minns jag inte,
ej heller minns jag vad hans hustru
hette. De hade en dotter och hon hette
Rebecka och hon är gift och bor nu i
Svenskögen. Gulben hade varit soldat
han gick på två käppar. De var mycket

ACC. N:R M. 10812:15.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

fattiga. Senare byggde de ett hus av trä,
men det är nedrivet det också nu.

Uthus några få hus av sten minns
jag inte.

Det stod en stuga här uppe med väggar av sten, resterna står kvar ännu efter den. Stenstuga kallades den. Det är nog en 30 år sedan den var bebodd. Jag har varit inne där många gånger. Platsen där stenstugan låg hette Panterås.

Stugans belägenhet. Stugan låg i utmarken. Marken tillhörde Östra Valler, det var samsmark. Innevänarna ägde stugan. De behövde inte ersätta markägarna för att bebo stugan.

Byggnadssätt. Stenstugan var något ingrävd. Den var inte byggd in till någon bergvägg. Väggarna var uppförda av dubbla stensmurar med mellanfylnad av jord. Den var byggd av haler (platta stenar). Där var skarpa hörn, väggarna var omkring en meter tjocka, men där var ingen invändig

bräd klädsel.

Stugans inre. Stugan hade bara ett litet rum. Ingången var på gaveln, den ledde in till en liten förstuga där var en inre dörr till rummet. Eldstaden var i rummet, den stod vid samma vägg som dören var. Det var rökfång och skuden. Spisen var liten, gjord av gråsten. Stenstugans inredning bestod av en säng, ett bord, och ett par stolar. De hade inga redskap. Väggarna var rappade med lera.

Tak, golv och fönster. Taket uppbars av sparrar, det täcktes med judd och tve. Där var inget innertak, stugan hade juddgolv. Det var ett litet avlångt fönster på gaveln, det var omkring $\frac{3}{4}$ m. i fyrkant.

Innevänare. Stenstugans invånare hette Johannes, han kallades Pans-Johannes

bräd klädsel.

Stugans inre. Stugan hade bara ett litet rum. Ingången var på gaveln, den ledde in till en liten förstuga där var en inre dörr till rummet. Eldstaden var i rummet, den stod vid samma vägg som dören var. Det var rökfång och skorsten. Spisen var liten, gjord av gråsten. Stenstugans inredning bestod av en säng, ett bord, och ett par stolar. De hade inga redskap. Väggarna var rappade med lera.

Tak, golv och fönster. Taket uppbars av sparrar, det täcktes med judd och tve. Där var inget innertak. Stugan hade juddgolv. Det var ett litet avlångt fönster på gaveln, det var omkring $\frac{3}{4}$ m. i fyrkant.

Innevånare. Stenstugans invånare hette Johannes, han kallades Pans-Johannes.

efternamnet hörde jag aldrig. Huskrusen
hette Anna-Britta, barnen hette Betty
och Inga, där var tre flickor till, men
jag minns inte vad de hette. Husfadern
gick i husen och gjorde dagverken. De
var mycket fattiga, de var dibflyttade och
de hade själva byggt stenslugan. Johannes
och Anna-Britta kom till fattig huset och
barnen kom till Hisingen.

Uthus. Jag vet inte om här har funnits
några fähus av sten.

Int. Foar

ACC. NR. M. 10812:19.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Slår uppå stod en stuga med väggar av sten. Det finns inga rester efter den. Den kallades stensluga och den var bebodd för en 60-70 år sedan. Jag har varit inne där många gånger. Råperiken heter den platsen där slugan låg.

Slugans belägenhet. Stenslugan låg vid en sjö. På vemns mark den låg minns jag inte. Innevännarna ägde huset. De skulle inte ersätta något för att få bo i slugan.

Byggnadssätt. Slugan var något ingrävd, den var inte byggd intill någon bergvägg. Den var dubbla stenväggar med mellanfyllnad av jord. Den var byggd av kullersten, som bildade skarpa hörn. Väggarna var omkring en meter tjocka, där var ingen invändig bröckelödsel. Det var en inre vägg mellan rum och försluga, det var en dubbel stenvägg.

Stugans inre. Stenslugan hade rum och kik. Ingången var på långsidan, den ledde in till frislugan. Eldstoden var placerad i rummet, vid samma vägg som dören var. Det var rökfång och skorsten. Eldstoden var helt liten, av gråsten. Stugans inredning bestod av ett bord, en säng och några stolar. Jag kommer inte i hög vad de hade för redskap. Väggarna var tapetserade.

Tak, golv och fönster. Taket uppbars av åsar som vilade på stenarna. Det täckes med halm. Där var ett litet innertak så att det blev ett mycket litet loft under yttretaket. Slugan hade jordgolv, det var lika både i rummet och kiken. Det fanns två små fyrkantiga fönster, de var bågiga på långsidan.

Innevåran. Stenslugans invåran var hette Anna. Hon var änka, men den som hon hade

varit gift med hette Per. Efternamnet kan jag inte säga för jag hörde bara förnamnen. på dem. Han hade en son som hette Johan och en dotter som hette Julia. Anna gick i gårdarna och arbetade och så hade hon lite handarbete hemma. De var mycket fattiga och de hade alltid bott i den stenslugan. Gumman flyttade till sin dotter till ett ställe som heter Bratt-hall i Ödsmål socken och där dog hon.

Uthus. Jag har aldrig sett ett fäders arsten men jag tror allt det har funnits.

ACC. N:R M.10812:22.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Bland tillfrågade gamla i Hjärums
sörken, Inlands Täfte härad, har ingen
enda kunnat lämna positiva uppgifter
om tidigare förekomst av vare sig sten-
stugar eller backstugar.

ACC. N:R M. 10812:23.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Bland billfigade gamlingar i Väster-
landa socken, Inlands Tings härad, har
ingen enda kunnat lämna positiva
uppgifter om tidigare förekomst av vare
sig stenslugor eller backslugor. Sär-
skilt berättas om ryggåsslugor av hä.

Kville

ACC. N:R M.10812:24

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

I Kville sockens nära del, närmare
gränsen mot Tanum, har inga sten-
sluge traditioner kunnat erhållas.

Står fanns ett böningshus med väggar av sten. Resterna står kvar ännu. Det var bebott för en 15-20 år sedan. Jag har själv sett stenslugan, den låg på Kanebo mark.

Stugans belägenhet. Stenslugan låg i utmarken, platsen där den låg kallas Tångene. Jag vet inte på vemns mark stenslugan låg för de har bytt ägare flera gånger. Innevärdaren ägde själv slugan. Stugans innevärdare skulle inte ersätta markägaren för att få bo i huset.

Byggnadssätt. Stenslugan var helt fristående. Den var inte byggd intill någon bergvägg. Den hade dubbla stenmurar med mellanfyllnad av jord. Huset var byggt av kullersten. Stugans ytterväggar var naturligt avrundade i anpassning efter stenarna. Väggarna var långt över en meter tjocka.

de varo invändigt delvis brädklädda.
Stugans inre. Stugan hade rum och kök.
Ingången var på byggnadens långsida,
den ledde in till köket. Det var en eldstad
både i rummet och köket. De låg mitt på den
väggen som var mellan rummet och
köket. De hade rökfång och skorsten. In-
redningen bestod endast av ett gammalt
bord, ett par stolar och så var där en säng.
De enda redskapen de hade var några
fiskeredskap. Väggarna varo tapetserade.
Tak, golv och fönster. Taket uppleas av
skallar som vilade på stenarna och
bäcktes med torv. Det fanns inte något
innertak. Stenstugan hade jordgolv
men på senare tid blev det trägolv i
rummet. I köket var det stengolv. Det
var två små fönster i rummet, ett på

längsidan och ett på gaveln. I köket var
det ett fönster på längsidan.

Innevånare. Stugans innervånare
hette Lars, de kallade honom för Gotte
Lars, efter namnet minns jag inte. Han
var fiskare och han var mycket fattig.
Lars flyttade till den stenslugan då
han var ung och han dog i stenslugan.

Uthus. Om här har varit några fåhus
av sten vet jag inte.

Min morfar bodde i en stensluga. Jag vet inte om det finns några rester kvar efter den, men det går det nog knappast. Det är nog nedslöskat. De kallades för stenslugar, och denna var senast bebodd 1866. Jag har själv sett stenslugan och jag har också bott i den. Slugan låg i närheten av Svanesund.

Slugans belägenhet. Stenslugan låg i utmarken på en plats som kallades för slätten. Det var på August Johanssons mark. Innevararna ägde själva huset. De fick betala lite för att få bo där.

Byggnadssätt. Slugan var förstås en stenbyggnad. Den var inte byggd intill någon bebyggelse. Väggarna var uppförda av dubbla stenvägar med mellanfyllnad av jord. Den var byggd av något kullersten och något annan sten. Väggarna var omkring 60-70 cm. tjocka. Den

var ingen invändig klädnad. Mellan rummet och köket var en vägg. Den var byggd av sten. Det var en enkel stenvägg.

Stugans inre. Stugan hade ett rum och kök. Ingången var på byggnadens långsida. Den ledde in till rummet. Där var en inre dörr mellan rummet och köket. Eldstaden var i rummet. Den stod mitt på den väggen som var mellan köket och rummet, och den hade rökfång och skorsten. Stugans inredning bestod av ett bord, ett par stolar, en soffa och en säng. De hade inga redskap. Väggarna var kalkade.

Tak, golv och fönster. Taket uppbars av sparvar. Det täcktes med lerv. Jag minns inte om där var något innertak. Stugan hade brädgolv. Det var lika både i rummet och köket. Där var ett litet fönster i köket.

och två i rummet. De var små fyrkantiga, det var på långsidan både i rummet och köket.

Innevånare. Innevånarna i huset hette Herman, efternamnet minns jag inte. Hans hustru hette Anna-Kristina. Barnen hette Inger-Sofia, Gustava och Karl-Gustav. Husfadern gick och arbetade var som helst det rörde sig fattigdm. De hade alltid bott i den slushugan och där dog de.

Uthus Här har nog funnits uthus av sten men jag kan inte minnas något.

På valarne nära Slunnebostrand i Torsene socken ligger en stensluga. Gerhard Stenroos, som äger slugan säges nyligen ha blivit sjuk och rest bort. Slugan var byggd av huktad granit och består av två utrymmen belägna längsides intill varandra. Ingången är på det mindre utrymmets gavel. Detta tjänstgör närmast som frisluga och har två fönster. Störrekan leder endast in till rummet. Detta har ett fönster på gaveln och ett på långsidan, alldeles intill husets ingång vid frislugan. I hörnet vid detta fönster finns en speis med skåsten. Bredvid denna står ett bord och i hörnet intill en säng. Utanför detta hörne är ett mindre träd till bygge för bränsle o. d. Tre sidor av slugan omges av en mullbänk med planterade blommor. En blotta utseendet

ACC. N:R M. 10812:32.

kan inte avgöras om slagan är nypräglad
av skalmuren eller kompakta muren.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 10812:33.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Här stod en stensluga för en 200 år
sedan. Min farfar talade om det. Resterna
står kvar ännu och jag har bara sett
den. Platsen där stenslugan låg
heter Råghagen och den låg på örne
mark. Markägaren hette Chauritz
Mattsson. Stenslugan låg i utmarken
och den var inte ingrävd. Där var
bara ett enda rum.

För många många år sedan bodde
det folk i en stensluga på Valarna. Gubben
som bodde i slugan hette Ferdinand
Trisk. Jag har själv sett slugan och
jag minns att den låg i utmarken.

Där var också en stensluga vid
Ramsvik. Platsen där slugan låg hette
Sunnbacka. Jag har att den låg på
ödby mark. Slugan var byggd av kuller-
sten. I slugan bodde två gamla fisk

Det låg en stensluga i lilla Askum
vid Djupedals gräns. Det fanns rester
kvar efter den. Marken tillhörde
Axel Sörensson. Gubben som bodde i
slugan hette Anders Moberg. Slugans
inredning bestod endast av en uppmu-
rad bänk av sten som han hade att
ligga på. Där var ingen invändig
brädklädsel och där var bara ett enda
rum. Taket var av sten, det var ett välut.
Slugan liknade en jorkällare. Där fanns
inga fönster. Ingången var på gaveln
det var en liten glugg som han kröp
igenom.

Det stod en stensluga på Tivelgår'n i
Åskum socken. Resterna efter den står
kvad ännu. Gubben som bodde i sten-
slugan kallade de Ramm några
andra namn härde jag aldrig på honom.
Så var där en kvinna som de kallade
Ramm Helena. Slugan låg på en liten
kulle och berget ersatte en av slugans
väggar. Det fanns ett fönster på lång-
sidan och ingången låg också på
längsidan. Taket var av haln och
brv. Jag minns inte mera för det är
så långesedan, men jag har själv
 varit inne i slugan.

ACC. N:R M. 10812:37.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Det låg en stensluga vid Soten kanten
Jag tror att den står kvar ännu. In-
gången var på gaveln. Berget ersatte en
av slugans väggar. Jag vågar inte säga
mera för jag kommer inte riktigt i höj-
den där såg ut.

Här fanns ett hus med väggar av sten. Stenmurarna står kvar ännu. Stugan kallades för stensluga och var senast bebodd för en 20 år sedan. Jag har själv sett stenslugan.

Stugans belägenhet. Stenslugan låg i utmarken på en plats som heter Kinbräcka. Stugan låg på Holländaregårdens mark, markägaren heter Janne Olsson. Inneboende ägde själva stugan. Husets inneboende skulle inte ersätta något för att få bo i huset.

Byggnadssätt Stenslugan var helt fristående. Den var inte byggd intill någon berghäll. Där var dubbla stenmurar med mellanfylldnad av jord. Stugan var byggd av kilad granit, ytterväggarna bildade skarpa hörn. Väggarna var omkring en meter tjocka. Inne i rummet var det

brädkläddel men i köket var det bara stenarna. Mellan rummet och köket var en enkel stenvägg.

Stugans inre. Stugan hade rum och kök. Ingången var på byggnadens gavel, den ledde in till köket. Eldstaden var både i köket och rummet, fast de eldade bara i rummet. Den låg på mellanväggen. Stugan hade rökfång och skorsten. I köket var eldstaden av gråsten men i rummet hade den en järn kamin med stora ben. Inredningen bestod av ett bord, en långsäng samt ett par tre stolar. Väggarna i rummet var brädklädda och målade utanpå.

Tak, golv och fäster. Taket uppbärs av isar som vilade på stenarna. Det täcktes med bräder och så var där spån över. Där var ett litet loftutrymme, det var så

litet så att man nått och jämnt kunde krypa där uppe. Stugan hade brädgolv i rummet, men jag tror att det var stengolv i köket. Det var två små fönster i rummet, ett på gaveln och ett på långsidan. I köket var ett fönster på långsidan.

Innevånare. Gubben som bodde i stenslugan hette Kilsson, främmanet minns jag inte. Hans hustru hette Selma. De hade två barn och de hette Malvina och Knut. Gubben Kilsson var stenhuggare i yngre dagar, men på senare tid fiskade han och band garn. De var mycket fattiga och de hade alltid bott i den stenslugan så länge jag minns. De gamla jag i stenslugan och sen flyttade till Nerge. Dattén flyttade till Bro socken.

Uthus. Jag vet ett fähus av sten vid

ACC. N:R M. 10812:41.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Gullmarsfjorden. Platsen där fähuset
ligger heter Tugjaldsrod i Bro socken.
Den hade dubbla stenvägar med mellan-
fyllnad av jord och den var byggd av grå-
sten.

Det fanns en stensluga vid Gullmars-
fjorden. Jag har aldrig varit inne där, så
jag vet inte så mycket. Jag har bara sett
den utifrån. Slugan bodde en soldat-
änka vid namn Lotta Fält. Stenslugan
låg i utmarken. Den hade dubbel sten-
mur med mellanfylnad av jord. Taket
täcktes med trv.

Det var en till häruppe på Tedja. I
den slugan bodde två systrar, Laura
och Augusta Larsson. Där var ett fönster
på gaveln. Ingången var på långsidan.
Slugan hade först juldgrv, men senare
blev där brädgrv. Taket täcktes med trv.
Eldsteden stod mitt på gavelväggen.

Det låg en stensluga i Skalthamn. Jag var aldrig inne där, så jag vet inte hur den såg ut och jag kommer inte i hägvad slugans innevånare hette.

Vid Lyse kyrka var också en stensluga. Nu är där kyrkogård där slugan stod så det finns inga rester kvar efter den. Jag var där inne flera gånger. Där var dubbla stenvmurar med mellanfylld av jord och slugan låg i utmarken. Den hade en liten skaften av grå sten. Jag kommer inte i häg var spisen stor. Taket täcktes med halm och vilade på sporrar som låg på stenarna. Slugans innevånare minns jag inte, men hufvudern var murare till yrket. De var stäkt med mig på fädernet. Slugan var något ingrävd. Den hade ett fränder på framgaveln. Stären var på

ACC. N:R M. 10812:44.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

narra gaveln. Där fanns inget innertak.
Stugan hade juddgolv från början, men
senare lade de lösa bräder på juddgolvet.
Stugan låg på Bergas mark, då varande mark-
ägaren hette Albin, efternamnet minns
jag inte.

Här har funnits stugor med väggar av sten. Det finns rester kvar efter en; den kallades för stensluga och den var bebodd för en 75 år sedan. Jag har själv sett stenslugan och jag har varit inne där många gånger och sålt fisk. Slugan låg i Ulseröd.

Slugans belägenhet. Stenslugan låg i utmarken. Platsen där slugan låg kallas Mollensyra. August Karlsson ägde marken när slugan var bebodd, men nuvarande markägaren är sonen Karl Karlsson. Innevärdaren ägde själv stenslugan. Jag vet inte om han skulle ersätta markägaren för att få bebo huset.

Byggnadssätt. Slugan var något ingrävd. Den var inte byggd in till någon berghäll. Den hade dubbla stenvägar med mellanfyllnad av jord. Slugan var

byggd av kullersten och stugans ytterväggar
var naturligt avrundade i anpassning
efter kullerstenen. Väggarna var omkring
en meter tjocka. Det var ingen invändig
brädklädsel.

Stugans inre. Stensugan hade bara
ett utrymme. Ingången var på gaveln.
Eldstaden låg vid gavelväggen, jag vet
inte om den låg mitt på väggen eller om
den låg i ett hörne. Stugan hade rökfång
och skorsten. Inredningen bestod endast
av några i hopspikade bräder som skulle
föreställa en säng, ett bord och en stol.
Han hade bara så pass husgeråd så
han nått och jmnt klode sig. De enda
redskapen han hade var ett järnspett, en
spade och en hägre. Väggarna var kull-
stade.

Tak, golv och fruster. Taket upptejades av spånar som vilade på stenarna och det täcktes med långhalm. Där var inget innertak. Stugan hade stengolv och sand ovanpå. Det var ett fruster på långsidan, ett litet fyrkantigt.

Innevånare. Han som bodde i stugan hette Kils, de kallade honom Stude Kils, efternamnet minns jag inte. Han var mjölnare till yrke och han var mycket fattig. Jag vet inte om han var difflyttad eller om han alltid hade bott där. När han flyttade ifrån stugan byggde han sig ett trähus nere på slätten och där dog han.

Uthus. Jag kan inte säga om här har funnits några fåhus av sten, för jag har aldrig sett några, men jag har hört att

ACC. N:R M.10812:48.

här har funnits fähus av sten.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Tanum

ACC. N:R

M. 10812:49.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Bland tillfrågade gamlingar i Lur socken,
Tanums härad, har ingen enda kunnat
lämna positiva uppgifter om tidigare
förekomst av vare sig stenslugor eller
backslugor. Däremot berättas om ryggås-
slugor av två.

ACC. N:R M. 10812:50.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Bland tillfögade gamlingar i Tanums socken, Tanums härad, har ingen enda kunnat lämna positiva rygggifter om tidigare förekomst av vare sig stenslugor eller backslugor. Där emot berättas om ryggåsslugor av två.

Tjörn

ACC. N:R M. 10812:51.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Det fanns en stenskuga vid Kardviksstrand
jag var aldrig inne i den skugan så jag vet
inte hur den såg ut inuti. Jag vet inte
om den hade dubbla stenväggar, men de
var mycket tjocka, minst en halv aln.
Där var ett litet fönster på gaveln. Skugan
hade rökfång och skaften. Stenslugans
innevånare hette Anders Alsson, han var
gift men jag kommer inte i hög namnet
på hustrun. De hade tre barn; jag kommer
bara i hög namnen på de två, Ester och Janne.
Husfadern var fiskare i bland och i bland
gick han omkring i bygden och byggde.
De var mycket fattiga. De flyttade in i sten-
skugan då de gifte sig.

ACC. N:R M. 10812:52.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

I Skärhamn var en precis likadan sten-
stuga som den i Nordvikstrand fast den var
bara byggd av kullersten. Han som bodde
där hette Anders; efternamnet minns jag
inte. Hans hustru hette Anna-Britta.

Här fanns flera stycken böningshus med väggar av sten för i världen. jag vet inte om det finns rester kvar efter dem. jag har att de kallades backstugor, men de hade inga särskilda namn. jag vet om en stensluga, men när den byggdes vet jag inte och inte kommer jag i häg när den senast var bebodd. jag har själv varit inne där många, många gånger. Skultemyren kallades platsen där stugan låg.

Stugans belägenhet. Stugan låg i till hälften odlad byggd fri där bodde byarna runt omkring och den låg på Petter Alms mark. Kvarande markägaren heter Kils Pettersson. Kommunen ägde stugan. jag har inte att markägaren tog något betalt för att stugan låg på hans mark.

Byggnadsätt Stugan var helt fristående

den var inte byggd in till någon bughäll så att berget ersatte en av shugans väggar. Väggarna var uppförda av dubbla stenmurar med mellanfyllnad av jord, och de var byggda av kullesten. Shugans ytterhörn var naturligt avrundade efter kullestenarna. Väggarna var omkring en alm tjocka. Jag vet inte om där var någon invändig brädklädsel, och inte vet jag om där var någon inre vägg mellan rummet och frishugan.

Shugans inre. Shugan hade ett rum. Ingången var på långsidan och den ledde in till rummet. Eldstaden var placerad i rummet. Den stod mitt på den väggen där dören var. Den hade rökfång och skrusten. Eldstaden var en liten fyrkantig järn kamin. Shugans inredning bestod

av ett bädd, en säng och några stolar. De hade bara det nödvändigaste husgerädet. Några redskap funnos icke. Jag vet inte om väggarna var målade, kalkade eller tapetserade.

Tak, golv och fönster. Taket uppgjafs av grova spannar som strödde mot långväggarna. Taket täcktes med tegel. Där var ett mycket litet loft. De kunde ej gå upp till loftet som vi gör, utan de hade en lucka upp igenom taket, och där satte de upp vad de skulle ha på loftet. Stugan hade brädgolv. Där var ett litet fyrkantigt fönster på gaveln.

Innevånare. En som bodde i stugan hette Inger Viklasdotter och hon hade en son som hette Olbin. En spann garn och stickade. Och i bland var hon

barka hos bröderna och arbetade. På som-
rarna gick han i skogen och plockade bär
som han sålde. Han var difflyttad till
slugan, men han hade alltid bott här i
Stenkyrka församling. När smen blev
stor flyttade han till England. Sedan
skickade han hem pengar till modern
så att han skulle bygga sig ett härbus
och det gjorde han. Men på senare år kom
han till fattighuset för han hade ingen
som kunde hjälpa sig där borta i sin sluga

uthus. Jag vet inte om här har varit
några fähus av sten. Jag kan då inga
minnas.

Härbarla stod en shuga med väggar av sten och det fanns inga rester kvar efter den. Den kallades för stenshuga. Jag tror att den senast var bebodd 1915. Jag var inne där många, många gånger. Shugan låg vid Stådvikstrand.

Shugans belägenhet. Shugan låg i odlod byggd, det var alldeles nere vid sjön. Den låg på Palike Petterssons mark. Innervä-
narna ägde själva shugan. Husets inne-
vånare skulle inte ersätta markägaren
för att få bo i huset. Shugan var helt fri-
stående, men den var byggd inbukt i
berghäll så att berget ersatte ena shugans
väggar. Där var dubbla stenmurar med
mellan fylld med jord. Shugans ytter-
hörn var naturligt avrundade i an-
passning efter stenarna. Jag kommer

inte i hög har tjocka väggarna varo. Slugan var klädd med panel invändigt. Där var en inre vägg mellan rum och förstuga, det var en brödvägg.

Slugans inre. Stenskugan hade ett rum. Ingången var på långsidan och ledde in till förstugan. Eldstaden var placerad i rummet. Den stod på motsatta väggen vid sidan av dörren och den hade rökfång och skorsten. Eldstaden bestod av ett öppet fång och gruva och så hade de en befästing att koka sin mat på. Slugans inredning bestod av en säng, en soffa och ett bord samt några stolar. De hade bara de nödvändigaste husgeråden.

Tak golv och fönster. Taket uppbars av sparrar som strödde mot långväggarna

och det täcktes med tegel. Sär var inget
innertak. Skugan hade brädgolv i rummet
men i fästugan var det jerdgolv. På
gaveln fanns ett fönster.

Innevånare. Skugans innevånare
hette Anders Almn; hans hustru hette
Aleana. De hade tre pojkar vilka hette
Janne, Karl och Axel. Anders var diverse-
arbetare, men mest gick han och diggade.
De var mycket fattiga. Anders var född
här i Stenkyrka, men hans hustru var
hitflyttad, men var hon var i från vet
jag inte. Anders och Aleana och de två
av pojkarna dog i Stensugan men den
 tredje pojkens flyttade hemifrån.

Uthus. Huruvida här har varit
några fähus av sten känner jag inte
till.

För många år sedan var här ett boningshus med väggar av sten. Resterna står kvar ännu. Huset kallades för stensluga. Jag vet inte när den byggdes eller när den senast var bebodd. Jag var inne där många gånger för i världen. Platsen där stenslugan låg var Sälbyr.

Slugans belägenhet. Stenslugan låg i utmarken, alldeles vid vattnet. Jag kan inte säga vem som ägde marken där slugan låg, men jag har att det var samsmark. Innevärdarna ägde själva slugan.

Byggnadssätt. Slugan var helt fristående, den var inte byggd in till något berg så att berget ersatte en av slugans väggar. Jag har att där var dubbla stenvägar, men jag kan inget bestämt säga om den saken. Jag vet inte om stenslugan var

byggd av kullersten, men det var den
holigt vis. Stugans ytterhörn var naturligt
avrundade efter stenarna. Jag kan inte
säga hur tjocka väggarna var, men de
var bra tjocka. Om där var någon invändig
brödklädsel vet jag inte. Där var ingen
inre vägg mellan rum och förshuga.

Stugans inre. Stenstugan hade bara
ett enda rum. Ingången var på långsidan.
Jag kommer inte i höj var eldstaden låg, för
det är så långesedan jag var därinne. Jag
var bara barn då. Stenstugan hade rökfång
och skåsten och stugans inredning
bestod endast av ett bord, en säng och
några stolar, jag vet inte om där var några
redskap. Jag vet inte om väggarna var
målade, kalkade eller tapetserade.

Tak, golv och fönster. Jag vet inte hur

taket uppebars, men det täcktes med tång och brv. Där var ett litet innertak så att ett mycket litet loftskymme tillkom under yttertaget. Där var ett litet fönster på gaveln.

Innevånan. Stenslugans innervåna hette Jonas Schagerlind och hans hustru hette Rigina. Där var tre flickor och tre pojkar. Flickarna kommer jag inte i hög rannen på, men de hade plats i Göteborg. Pojkarna hette Erik, Samuel och Andreas. De var mycket fattiga. Jonas var fiskare till yrket. De var ditflyttade, men varde var komna ifrån vet jag inte. Jonas dog i Stenslugan och Samuel och Andreas drunknade jag har att Rigina också dog i Stenslugan, men det kan jag inte säga bestämt. Erik byggde sig ett lähus.

ACC. N:R M. 10812:63.

Althus. Am här har varit några fähus
av sten vet jag inte.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Våra vid mitt föräldrahem stod en stuga med väggar av sten. Muren står kvar ännu efter den, och den kallades endast stensluga. Den var senast bebodd för en sexloftem år sedan för när jag var åtta år var jag där inne och drack kaffe, fast Jonas, så hette han som byggde stenslugan, bodde där inte då. Han var död då. Stenslugan låg på Säbyö.

Stugans belägenhet. Stenslugan låg i utmarken och det var på Säby samsmark. Innevärnarna ägde själva stugan.

Byggnadssätt. Stugan var helt fristående. Den var inte byggd intill någon bergvägg så att berget utgjorde en av stugans väggar. Stenslugan var byggd av enkla stenmurar, men de var mycket grova och så var de vitkalkade både utan-

på och inuti. Den var byggd av fyrkantiga stenar uttletade ur berg. Stugan hade skapa hörn. Väggarna var omkring $1\frac{1}{2}$ aln tjocka. Där var ingen invändig bräd klädsel, och inte heller var det någon inre vägg mellan rum och fästhuga.

Stugans inre. Stenskugan hade bara ett enda rum. Ingången var på långsidan. Eldstaden stod i rummet i hörnan på motsatta väggen mot dären. Där fanns inget rökfång och ingen skorsten, utan det var bara ett rör som var fast i kaminen och som ledde upp igenom taket. Spisen var en liten fyrkantig järn kamin. De kunde inte baka i den kaminen, så jag vet då inte om de stackarna fick något bröd ens. Stugans inredning bestod av en säng vid den ena sidan och några

bänkar att sitta på och ett bord. En yxa och en såg var de enda redskapen de hade. Väggarna var kalkade.

Tak, golv och fönster. Taket uppebars av sparrar som stödde mot långväggarna. Det täcktes med tång och terv. Där var inget innertak, så något loftsutrymme under yttertaket fanns inte. Skugan hade jordgolv. Där var bara ett enda fönster, det var på gaveln.

Inväånare. Skenshugans inneväånare hette Jonas Schagerlind och hans hustru hette Rigina. Barnen hette Oskars, Erik och Samuel. Det var några flickor också, men på dem minns jag inte namnet. Jonas var fiskare till yrket. De var mycket fattiga. Jonas var difflyttod i från Kåge under sitt fisket, men Rigina var i från Kåtors här i

ACC. N:R M. 10812:67.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Stenkyrka socken. Jonas dog i stenslugan
och Andreas och Samuel drunknade. Erik
byggde sig ett trähus när han gifte sig
och så tog han Regina hem till sig.

Uthus. Om här har funnits några fä-
hus av sten vet jag inte, men det har det
nog.

Trungr

ACC. N:R M. 10812:68.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Det var en stenskuga här på Gläbary Kro-
gård. Resterna stå kvar ännu efter den. Berget
ersatte en av stugans väggar. Där bodde två
gamla syskon, August och Mahilda hette de.
De var födda i den stenskugan. Stugan låg
i utmarken; den var inte ingrävd och den
var byggd av kullersten. Den var bebodd
från 60 år sedan. När de flyttade i från sten-
skugan byggde de ett trähus. Jag har bara
sett resterna efter den men jag har själv
talat med August och Mahilda så de har
berättat om den för mig.

ACC. N:R M. 10812:69.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Bland tillfrågade gamlingar i Foss socken,
Tunghärad, har ingen enda kunnat
lämna positiva uppgifter om tidigare
frickorst av vare sig stenslugor eller back-
slugor. Däremot berättas om ryggås-
slugor av två.

Vette

ACC. N:R M. 10812:70.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Bland tillfrågade gamlingar i Skeel
sörken, Vette härad, har ingen enda
kunnat lämna positiva uppgifter
om tidigare förekomst av slushugar.